

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת רון כץ

פ/25/2937

הצעת חוק איסור הבעת אהדה לשלטון הנאצי או הזדהות עמו (תיקוני חקיקה), התשפ"ג–2023

1. תיקון חוק איסור הכחשת שואה
בחוק איסור הכחשת השואה, התשמ"ו–1986 –

- (1) בשם החוק, אחרי "השואה" יבוא "או הבעת אהדה לשלטון הנאצי או הזדהות עמו";
- (2) בסעיף 1, בסופו יבוא "סמל נאצי" – צלב קרס או כל סמל אחר המצביע באופן מובהק על זיקה לשלטון הנאצי.;
- (3) אחרי סעיף 3 יבוא :

"איסור שימוש 3א. העושה שימוש בסמל נאצי או בביטוי המזוהה עם בסמל נאצי או השלטון הנאצי בפומבי, בהתקהלות או בנסיבות אחרות בביטוי המזוהה שבהן יש להתנהגותו פרסום רחב, והכול בכוונה להביע עם השלטון אהדה לשלטון הנאצי או לעקרונותיו או הזדהות עמו, הנאצי דינו – מאסר שלוש שנים."

2. תיקון חוק העונשין, התשל"ז–1977 –

- (1) בסעיף 13(ב), אחרי "השואה" יבוא "או הבעת אהדה לשלטון הנאצי או הזדהות עמו";
- (2) בסעיף 453(ב), אחרי פסקה (2) יבוא :
- (3) "הנוק נגרם לקבר או למצבת זיכרון."

דברי הסבר

מטרת התיקון המוצע היא להתמודד עם שימוש בסמלים נאציים כגון צלב הקרס, ובביטויים המזוהים עם השלטון הנאצי, בנסיבות הקבועות בעבירה המוצעת, בקריאה או בכל דרך ביטוי אחרת.

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 196.
² ס"ח התשמ"ו, עמ' 226; התשע"ה, עמ' 32.

סעיף 3 לחוק איסור הכחשת השואה, התשמ"ו-1986 (להלן – החוק) קובע עבירה פלילית שבצדה עונש של חמש שנות מאסר על מי שמפרסם דברי שבת, אהדה או הזדהות למעשים שנעשו בתקופת השלטון הנאצי והם פשעים כלפי העם היהודי או כלפי האנושות. מוצע לקבוע עבירה פלילית נוספת, שבצדה עונש של שלוש שנות מאסר על מי שעושה שימוש בסמל נאצי או בביטוי המזוהה עם השלטון הנאצי בפומבי, בהתקהלות, בתהלוכה או בנסיבות אחרות שבהן יש להתנהגותו פרסום רחב, כגון פרסום באינטרנט, והכול אם הפרסום נעשה בכוונה להביע אהדה לשלטון הנאצי או לעקרונותיו או הזדהות עמם. לפי המוצע, סמל נאצי יוגדר כצלב קרס או כל סמל אחר המצביע באופן מובהק על זיקה לשלטון הנאצי. יצוין כי בעוד העבירה בסעיף 3 לחוק עוסקת בהבעת הזדהות עם מעשים שנעשו בעבר, בתקופת השלטון הנאצי, העבירה המוצעת כוללת גם הבעת אהדה לעקרונות השלטון הנאצי או הזדהות עמם באופן רחב. כמו כן, מוצע לתקן את שם החוק כך שישקף ביתר דיוק את העבירות הקבועות בו, ואת העבירה החדשה המוצעת, וייקרא "חוק איסור הכחשת השואה או הבעת אהדה לשלטון הנאצי או הזדהות עמו". בהתאמה מוצע לתקן אזכורים לשם החוק.

סעיף 452 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שעניינו היזק בזדון, קובע עבירה שבצדה עונש של שלוש שנות מאסר על מי שהורס נכס או פוגע בו במזיד ושלא כדין. סעיף 453(ב) לחוק העונשין קובע עבירה שבצדה עונש של ארבע שנות מאסר על מי שעובר עבירת היזק בזדון בנסיבות מחמירות, בין היתר אם הנזק נגרם לדבר בעל ערך תרבותי, מדעי, היסטורי, דתי או אמנותי. בגרימת נזק לקבר או למצבת זיכרון יש כדי לפגוע פגיעה קשה ברגשות, נוסף על הפגיעה ברכוש, שהיא הערך המוגן שבבסיס עבירת ההיזק בזדון. כדי שהעונש הקבוע בצדה של עבירה זו ישקף את הפגיעה בשני הערכים המוגנים האמורים, מוצע לקבוע נסיבה מחמירה נוספת בסעיף 453(ב) לחוק העונשין, אם הנזק נגרם לקבר או למצבת זיכרון. תיקון זה מוצע על רקע מקרים שהתגלו לאחרונה של השחתת קברים ומצבות זיכרון של חיילי צבא הגנה לישראל באמצעות ריסוס סמלים נאצים עליהם. יובהר כי הנסיבה המחמירה שמוצע להוסיף תחול על כל פגיעה בקבר או מצבת זיכרון, גם שלא בשל שימוש בסמלים נאציים.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי כנסת (פ/25/223) ועל ידי חבר הכנסת אליהו רביבו (פ/25/2604).

הצעת חוק בנוסח זהה הונחה לקריאה הראשונה על שולחן הכנסת התשע-עשרה (הצעות חוק הכנסת

– 154).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בניסן התשפ"ג (27.03.2023)